

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Recollectio Spiritvalis

Masen, Jacob

Coloniae Agrippinae, 1691

Meditatio IX. De doctrina & virtute Ministrorum Ecclesiae.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60213](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60213)

cum tenuero. Tunc competens, tunc oscula,
 quæ vincunt mellis pocula, sed in his parva
 morula, JESU fruar per sæcula.

MEDITATIO IX.

*De doctrina & virtute Ministrorum
 Ecclesie.*

VERITAS. Minister Ecclesie cum
 doctrina studium rerum divina-
 rum conjungere tenetur, tam ad
 debitam officii sui administrationem,
 quam diversorum malorum cautelam.
 (2.) Deindè, ut mores ad exemplum
 Christi formet, mortificatione eidem se-
 dulâ opus est. (3.) Inprimis verò, ut ex-
 emplo & ædificationi sit omnibus, mo-
 destia illum & humilitas ornet.

ORATIO PRÆPARATORIA
 communis.

PRÆLUD. I. *Christum tibi propone, Agnum
 Paschalem cum Discipulis manducantem, ac
 deindè etiam pedes discipulorum abluentem.
 Illic rituum observantia, hic humilitas ex-
 emplo sit. 2. Gratiam pete imitandi.*

M

I. PUN-

I. PUNCTUM.

*Doctrina
& veri-
tas in Sa-
cerdotibus
requisita.*

Malach. 2.

*D. Hier.
in hunc
locum.*

*Ignoran-
tia pessun-
dat Eccle-
siam Dei.*

Isa. 56.

Considera ante omnia in Ecclesiasticis, atque in primis Sacerdotibus, & populi Pastoribus, requiri doctrinam & veritatem. Quod jam olim Deus in figura expressit, quando Sacerdotem in Rationali suo, quod erat ex auro hyacintho, purpura, coccoque, ante pectus duos lapides pretiosos ferre voluit, quibus inscriptum esset, *Urim & Thumim*: hoc est, *doctrina & veritas*. Quia sacerdotale pectus scientiæ veritatisque aliis communicandæ voluit esse reconditorium. *Labia enim Sacerdotis ait, custodient scientiam, & legem requirent ex ore ejus; quia Angelus Domini exercituum est.* Nā Sacerdos Angelus dicitur, id est, nuntius, quia Dei & hominum sequester est, ejusque ad populum nuntiat *voluntatem*. Indignissimū profectò est tanti muneris in se executionem suscipere, ex quo Dei gloria, salus propria, totque aliorum mortalium dependet; & quid sibi, quid aliis præstandum sit, ignorare. Quæ enim hinc confusio in tota Dei Ecclesia, quæ morum in se aliisque eversio! Hinc illæ olim in populum Israëliticum calamitates incubuere. *Speculatores ejus cæci omnes nescierunt universi, caniti non valentes latrare, dormientes, & amantes somnia, ipsi pastores ignoraverunt intelligentiam, omnes in viam suam declinaverunt, unusquis-*

quisque ad avaritiam suam, à summo usque ad novissimum. Venite sumamus vinum, & impleamur ebrietate, & erit sicut hodie, sic & cras. Hæc videlicet consequentia est, ut ubi Ecclesiastici lectionem sacram, studiumque proficiendi in divinarum rerum cognitione deserunt, ibi ad curam opum, aut ventris delabantur: salutem suam proximorumque & totam Dei Ecclesiam magno multorum scandalo, ingenti detrimento, & irreparabili animarum clade, destituant.

„Unde ignorantia mater cunctorum errorum, maximè in Sacerdotibus Dei, vitanda est, qui docendi officium in populo susceperunt. Sacerdotes enim, legere S. Scripturas frequenter admonet Paulus, dicens ad Timotheum: *Attende lectioni, exhortationi, & doctrinae.* Et sanè ignorantia nescio, quomodo excusari possit in eo, qui se magistrum infantium, & Doctorem insipientium profitetur? Ignorans utique ignorabitur, imò & multos ignorare faciet & ignorari, Quare salutaris Hieronymi ad Nepotianum & quemvis clericum monitio est. *Divinas scripturas sæpius lege, imò de manibus tuis nunquam sacra lectio deponatur. Disce quod doceas, obtine eum, qui secundum doctrinam est fidelem sermonem; ut possis exhortari in doctrina sana, & contradicentes revincere. Sermo Presbyteri scripturarum lectione conditus sit. Et quamvis tibi munus docendi alios non incumbat:*

Qui curam librorum deponunt, ventris gerunt.

Concil. Tolet. 4. cap. 24.

Bern. super Ecce nos rel. c. 24.

De vita Clerico.

Tit. 1. 9.

Latissimus campus studij Ecclesiastici.

sunt sacræ leges & canones, illis utique, qui ab
 harum observatione Canonici dicuntur, scire
 necessariae; sunt leges ritusque, quibus Sacra-
 menta administrantur, sunt aliæ juxta quas vi-
 vendum Ecclesiastico institutiones, est tota
 scriptura, ejusque commentationes à doctis
 traditæ, sunt Concilia & sancti Patres, sunt fi-
 dei religionisque nostræ placita, nec in paucis
 controversi, & à variis hæreticis impugnati ar-
 ticuli, & omnis Theologica, quæ latè pa-
 tet, scientia, quibus tum capescendis, tum
 tradendis Ecclesiasticum voluit Deus occupa-
 ri; ne aut ad curam rerum mundanarum, aut
 ad commestationes ventrisque deforme servi-
 tium, aut turpiora etiam carnis desideria ani-
 mum adjiceret. Sed & officii quemque ratio
 ad varia horum necessariò scienda adstringit.
 Ea enim aptitudine nisi ad ordines accesserint,
 Episcopus tenetur rejicere, non levem damna-
 tionem habiturus, si ineptos admittat. Et sicut
 porum Medicus, nisi peritus, non accipitur,
 quomodo animorum medicus, cui æterna sa-
 lus credenda est, admittetur? *Nonne si cæcus
 cæco ducatum præstet, ambo in foveam cadunt.*
 In ceteris nobis artibus providemus idoneos
 & ad Dei servitium in Ecclesia, pro salute pu-
 blica institutum, imperitos recipiemus? Absit
 tanta ab illis Numinis irreverentia, quorum est
 huic rei advigilare.

Expende igitur, an quæ tui officii sunt, pro-
 bè te-

*Rejicienda
 di igno-
 rantes ab
 hoc statu.*

Mace 15.

bè teneas? Si experiaris hæc tibi deesse, quæ
 requirit Ecclesia, cave in hunc te statum inge-
 ras, ne tuam aliorumque salutem pessundes.
 Quod si tamen pedem intuleris: omni con-
 tentione & studio ad cognitionem te dignam
 enitere. Non frustra supra Apostolos Spiri-
 tus S. in linguis igneis apparuit, Nam ostendit
 Deum in Ecclesia sua ministros velle, qui
 divina loquerentur, ad proximi ædificationem
 & instructionem, in doctrina ac veritate. Quæ
 nisi feceris procul te abesse à spiritu illo divino
 demonstrabis. Quod si ad Ecclesiam velut ad
 otiosorum hominum aream transisti, ut redi-
 tibus sacris pinguesceres, & paucis quandoque
 in domo Dei psalmis raptim decantatis, aut re-
 citatis, ad otiosam vitam, instructam mensam,
 societates, diverticula recreationum, luxumve
 redires, brevia hujus vitæ gaudia æternus luctus
 occupabit. Non servis Ecclesiæ: sed illa tibi.

*Ad quæ
 Ecclesiæ
 minister
 obligetur.*

Detestare tam manifestam hominū insaniam
 qui apertis oculis ruunt ad perditionem; &
 idoneum te Deo præbe ministrum, ut potens
 sis exhortari in doctrina sana, & possis eos qui
 contradicunt arguere. Moveat te mater Eccle-
 sia, cui tanquam fidelis filius operam tuam ad-
 dixisti: moveat institutio intentiōque Majo-
 rum, non nisi ad Dei gloriam hominumque sa-
 lutem has opes destinantium: moveat tanta
 multorum necessitas & salus in periculo colloca-
 ta, quæ tuis precibus, instructione, exemplōque

*Detestatio
 & ignavia,
 & igno-
 rantia.
 Tit. 1.*

Dan. 12. 1.

fulcienda est: moveat denique animæ propriæ fors & gloria; nam *qui docti fuerint, fulgebunt quasi splendor firmamenti, & qui ad justitiam erudiunt multos, quasi stella in perpetuas æternitates.* Contra qui ignorantes & ignorati, *curam carnis in desiderijs suis perscient*, hi breve fluxæ vitæ gaudium æterno luctu terminabunt.

II. PUNCTUM.

Mores clericorum ad exemplum Christi formandi.

1. Tim.

4. 12.

Sess. 22.

c. 1.

Morificatio ad hoc necessaria est.

Considera, quod homo Ecclesiasticus, quantum ad mores & vivendi disciplinam attinet, reliquis Christianis probitatis exemplum esse debeat. Ita Timotheum suum Paulus instruit: *Exemplum esto fidelium, in verbis, in conversatione, in charitate, in fide, in castitate.* Nam, ut Tridentinum ait: *Nihil est quod alios magis ad pietatem & Dei cultum assidue instruat, quam eorum vita & exemplum, qui se divino ministerio dedicarunt.* Cum enim in rebus seculi in altiore sublati locum conspiciantur, in eos tanquam speculum reliqui oculos conjiciunt, ex iisque sumunt, quod imitentur. In quos enim alios potius oculos animumque convertant, quam quos instituto & habitu perfectionem vident profiteri, ducesque ceteris hominibus ad virtutem instruendis præpositos? Quia verò tales non repente cum professione sua inferiorem hominem cupiditatesque illius deponunt, necesse

cesse est eisdem in perpetua sui custodia, & pravorum affectuum mortificatione versari: Qui enim *Jesu Christi sunt*, carnem suam crucifigunt cum vitijs, & concupiscentijs suis. Nec meliores aut sanctiores Apostolo sunt, ad tertium cœlum rapti, & arcanorum Dei conscio, qui tamen de se fatetur: *ego sic curro, non quasi in incertum, sic pugno, non quasi aerem verberans, sed castigo corpus meum, & in servitutem redigo; ne forte cum alijs predicavero ipse reprobus efficiar.* Si irâ immoderatâ efferris, si arrogantia extolleris, disce à Christo, quia *mitis est, & humilis corde*, & coram hoc magistro ac iudice tuo frequenti exercitatione mansuesce & humiliare; si luxuriâ tentaris, jejuniis lascivientem carnem frange: nam si *omnis, qui in agone contendit, ab omnibus se abstinet; & illi ut corruptibilem coronam accipiant: nos autem incorruptam*; quantum dedecus nostrum sit, in hoc studio, à vanis ejusmodi hominibus superari? *Confusio certè & ignominia est, Jesum Christum crucifixum, pauperem, & esurientem fartis predicare corporibus, & ad jejuniorum doctrinam rubentes buccas, tumentiâq; ora proferre.* Si lubrica tibi lingua sit, (ut seculares ad Ecclesiasticorum sermonem aures arrigunt) *alliga sermonem tuum, ne luxuriet, ne lasciviat, & multiloquio peccata sua colligat, sit restrictior, & ripis suis coërceatur: sit ori tuo ostium, ut claudatur ubi oportet, & ob-*

I. Cor. 9.

D. Paulus
amans
mortifi-
cationis.
Matt II.

Necessa-
ria omni-
bus est.

Cap. Ec-
clesiæ
Principes
dist. 35.

Ambros.
lib. 1, de
offic. c. 3.

Lib. 2. de
Confid. c.
15.
Jac. 16

Prov. 10.
19.

Chrysoft.
hom. 1. de
David &
Saul.

Eccli. 22.
v. 33.

Custodia
sensuum
necessaria.

*seretur diligentius. Mirum est, quod nuga inter
seculares nuga sint, in ore autem sacerdotis blas-
phemia. Quare, si quis putet se religiosum esse, non
refrenans linguam suam, sed seducens cor suum,
hujus vana est religio Facilis omnino in lingua
lapsus est, inter homines ex seculi lege viventes
loquentesque: nam in multiloquio non deest
peccatum, qui autem moderatur labia sua, pru-
dentissimus est. Dum aliorum facta recensemus,
aut facile adjuvamus adulatione, vel favore cor-
rupti; aut detrahimus correptione vel
invidia, nonnunquam, quo nihil est pejus, &
ipsa fovemus dissimulatione vel approbatione
vitia. Quantum in Dei ministro dedecus &
malitia! Longè enim pejus est collaudare delin-
quentes, quam delinquere. Siquidem is, qui, dum
peccat, condemnat interius peccatum suum, pote-
rit aliquando ad se redire: at qui laudat maliti-
am, is se privavit curatione, quam affert peni-
tentia.*

Expende, quanta hinc scandala & malorum
illecebræ ab eo præsertim nascantur, qui tan-
quam iudex à Deo est constitutus, ad scelera in
aliis condemnanda, & virtutem persuadendam;
& dic cum Siracide: *Quis dabit ori meo custo-
diam, & super labia mea signaculum centum, ut
non cadam ab ipsis, & lingua mea perdat me?*
Quod si enim equis frena in ora mittimus, ad
consentiendum nobis: quanto æquius, ut linguam
nostram frenemus, eademque custodiã aures,

ocu-

oculos, manus reliquosque sensus & potentias muniamus? Qui alios ad obsequium flectunt, & sibi dictum esse noverint: *Mortificate membra vestra, quæ sunt super terram. Deponite iram, indignationem, malitiam, blasphemiam, turpem sermonem de ore vestro; nolite mentiri invicem, exspoliantes vos veterem hominem cum actibus, & induentes novum, secundum imaginem ejus, qui creavit illum. Hoc enim est mortificare se, sive mori mundo, & vivere Deo.*

Colos 3.

Desideriis mortificationis.

S. Bern. ler. 52. in Canto

Vitam hac morte frequenter cadam, ut evadam laqueos mortis, ut non sentiam vitæ luxuriantis mortifera blandimenta, ut non obstupescam ad sensum libidinis, ad astum avaritiæ, ad iracundiæ & impatientiæ stimulos; ad angores sollicitudinum & molestias curarum. Moriatur anima mea morte iustorum, ut nulla illa illaqueat fraus, nulla oblectet iniquitas. Bona mors, quæ vitam non aufert, sed transfert in melius. Contra, mala vita, quæ mortem non aufert, sed transfert in deteriorem: anima enim, quæ in deliciis est, vivens mortua est, quam post mortem temporalem, mors expectat sempiterna.

1. Tim. 5.

III. PUNCTUM

Considera necessarium esse Ecclesiasticis audire ac sequi Apostolum hortantem: *dignè ambuletis vocatione, quæ vocati estis, cum omni humilitate & mansuetudine, &c. Renova-*

Ad exemplum aliorum propositi sunt. Eph 4. v. 1. & 23.

M 5

manu

mani autem spiritu mentis vestrae, & induite novum hominem, qui secundum Deum creatus est, in justitia & sanctitate veritatis. Non enim illis fatis: declinare malum, sed oportet etiam facere bonum. De quibus dictum: vos estis lux mundi, non potest civitas abscondi supra montem posita: neque accendunt lucernam, & ponunt eam sub modio, sed super candelabrum, ut luceat omnibus, qui in domo sunt. Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum qui in caelis est. In primis verò modestia & humilitas sunt, quae clericum ornant, & honesta in luce ceteris imitanda proponunt. Decet enim ut loquitur Tridentinum, omnino Clericos vitam moresque suos omnes componere, ut habitu, gestu, incessu aliisque omnibus rebus nihil nisi grave, in oderatum, & religione plenum praeseferant. Deinde convenit, ut non solum modesta suppellecti, & mensa, ac frugali victu contenti sint, verum etiam in quocunque vita genere, ac tota domo caveant, nequid appareat; quod a sancto hoc instituto sit alienum, quodque non simplicitatem Dei zelum, & vanitatum contemptum praeseferat. In hoc tamen bonorum operum, nisi ipsius etiam modestiae studio, illud in primis agendum, ut ita fiat opus in publico, ut tamen intentio maneat in occulto: ut & de bono opere proximis praebeamus exemplum, & tamen per intentionem, qua soli Deo placere querimus, semper optemus secretum. Planè anceps

Matt. 5.

Modestia,
& temperantia decet.

Sess. 22. c.
1. de ref.

Sess. 24. c.
1. de ref.
S. Greg.
hom. 11.
in Evang.

ceps lucta est, quæ cum cœnodoxiæ studio suscipitur, quia hoc malum tam virtutibus, quam vitiis adhæret. Quocirca in oculis Dei, omnia contemplantis & judicantis, constitutus, sibi quisque dicat: *Quis te discernit? quid habes, quod non accepisti, si autem accepisti, quid gloriaris, quasi non acceperis.* Pone tibi ante oculos illum, de quo Christus, parvulum, quem in medium Discipulorum produxit, & audi: *nisi conversi fueritis, & efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in regnum cœlorum.* Quicumque ergo humiliaverit se, sicut parvulus iste, hic major est in regno cœlorum. Pone ante te Christum ipsum, qui cū dives esset, propter nos egenus factus est; cū in illo omnes essent thesauri sapientia, & scientia Dei; cū esset Dominus Dominantium & potens super omnes Reges terræ, propter nos opprobrium hominum factus est, & abjectio plebis, & tanquam in sola humilitate omnis esset perfectionis vis: *discite*, inquit, *à me, quia mitis sum, & humilis corde.* Et quicumque voluerit esse major inter vos, sit vester minister, & qui prædecessor est, veluti ministrator. Ecce, ego in medio vestrum sum, sicut qui ministrat. ut iccirco & summus in Ecclesia Pontifex hunc titulum non erubescat: *servus servorum Dei.*

1. Cor. 4.

Matt. 18.

2. Cor. 8.

Humilitas necessaria est.

Matt. 11.

Luci 22.

Ambitio exitialis est.

ubi

ubi major est honos, illic onus majus, & ratio difficilior Supremo Judici aliquando reddenda. Sapientis monitum est. *Noli querere à*

Eccli. 7. 4. Domino ducatum, neque à Rege cathedram honoris. Durissimum siquidem iudicium his qui praesunt, fiet: exiguo enim facile conceditur misericordia: potentes autem potenter tormenta patientur. Age, ergo, quoniam iudicium grave his qui praesunt, festina multiplicare Praebendas, inde ad Archidiaconatus evola, demum aspira ad

S Bern. in Decl super, Ecce nos.

Timor ruinæ.

Phil. 2.

D. Bern. ser. 1. sup. Missas.

Episcopatus, ne ibi quidem requiem habiturus, quoniam sic isur ad astra. Quo progederis miser? an ut ab altiori gradu casus sit gravior? neque enim sic paulatim decides; sed tanquam fulgur in impetu vehementi, quasi alter satanas, subito dejiceris. Muta animum atque illum imitare, qui cum in forma Dei esset, exinanivit semetipsum, formam servi accipiens. Hunc intueri, & erubescere cinis. Deus se hominibus subdit, & tu dominari gestiens hominibus, tuo te proponis auctori? Praes igitur? sic aliis exemplo Christi praes, sicut qui ministrat.

DISTICHON MEMORIALE

*Virtuti doctrina comes sit, (2) formaque Christi
Afflicti (3) & placeat cura
modesta gregis.*

PRO